

WOJEWODA PODLASKI
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

NK-II.4131.47.2015.KK

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.)

stwierdzam nieważność

§ 17 ust. 1 Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Perlejewie stanowiącego załącznik do uchwały Nr 21/III/15 Rady Gminy w Perlejewie z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Perlejewie.

U Z A S A D N I E N I E

W dniu 25 marca 2015 r. Rada Gminy w Perlejewie podjęła uchwałę Nr 21/III/15 w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Perlejewie, która 2 kwietnia 2015 r. wpłynęła do organu nadzoru.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż część postanowień wskazanej wyżej uchwały zostało podjętych z naruszeniem prawa, w związku z czym 16 kwietnia 2015 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia ich nieważności.

Mocą uregulowań § 17 ust. 1 Statutu Rada Gminy postanowiła, iż obsługę finansowo-księgową Ośrodka na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych prowadzi Księgowa Urzędu Gminy.

W ocenie organu nadzoru takie rozwiązanie nie znajduje umocowania w obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), głównym księgowym jednostki sektora finansów publicznych jest pracownik, któremu kierownik jednostki powierza obowiązki i odpowiedzialność w zakresie:

- 1) prowadzenia rachunkowości jednostki;

- 2) wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi;
- 3) dokonywania wstępnej kontroli
 - a) zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym;
 - b) kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

Powyższy przepis obliguje jednostkę sektora finansów publicznych (jest taką jednostką również GOPS) do prowadzenia księgowości „we własnym zakresie” przez pracownika tej jednostki, któremu kierownik powierzył obowiązki w tym zakresie jak również ponosi on za ich należyte wypełnianie odpowiedzialność. Brak jest przepisów prawa, które upoważniałyby do przyjęcia innych rozwiązań w tym zakresie.

Rada Gminy jako organ stanowiący powinna działać tylko i wyłącznie na podstawie prawa i w jego granicach, zatem niedopuszczalne jest podejmowanie przez Radę regulacji bez wyraźnego upoważnienia ustawowego lub z jego przekroczeniem.

Zdaniem organu nadzoru, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługującą mu kompetencję powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym a ustawą, co stanowi istotne naruszenie prawa.

W doktrynie jak i w orzecznictwie ugruntował się pogląd, iż wykładnia norm o charakterze kompetencyjnym powinna być interpretowana w sposób ścisły i literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii (vide: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 czerwca 2000r., K25/99, OTK 2000/5/141).

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności przedmiotowego zapisu uchwały Nr 21/III/15 Rady Gminy w Perlejewie jest zasadne.

Ponadto przeprowadzone postępowanie nadzorcze wykazało, iż Rada Gminy wśród innych zadań realizowanych przez Ośrodek wymienionych w § 5 ust. 4 Statutu (znajdującego się w Rozdziale 2 regulującym cele i zadania Ośrodka Pomocy Społecznej) w pkt 5 wskazała prowadzenie spraw z zakresu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez zapewnienie obsługi organizacyjno-technicznej zespołu interdyscyplinarnego oraz pracę przy realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Tym samym nie zostały uwzględnione wszystkie zadania wynikające z treści art.6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.). Zgodnie bowiem z uregulowaniami tego paragrafu do

zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Ponadto zgodnie z treścią art. 9 a ust. 9 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań ośrodka pomocy społecznej należy zapewnienie obsługi organizacyjno-technicznej zespołu interdyscyplinarnego, co zostało uwzględnione w uchwalonym Statucie.

Oprócz tego należy wskazać na brak precyzji w zapisie § 7 ust. 1 Statutu, iż Ośrodek może wytaczać na rzecz obywateli roszczenia alimentacyjne. Zgodnie bowiem z przepisem art. 110 ust. 1 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej to kierownik ośrodka pomocy społecznej może wytaczać na rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne.

Jednocześnie informuję, że stosownie do postanowień art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy Gminie prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Otrzymuje:

Rada Gminy w Perlejewie

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Aneta Kuberska
Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli